

54

Sygn. akt III SW 121-122/07

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO

z dnia 17 stycznia 2008 r.

w sprawie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych dnia 21 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych:

przewodniczący, Prezes Sądu Najwyższego: Walerian Sanetra,

sędziowie Sądu Najwyższego: Krystyna Bednarczyk, Teresa Flemming-Kulesza, Katarzyna Gonera, Zbigniew Hajn, Józef Iwulski, Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Zbigniew Korzeniowski, Roman Kuczyński, Jerzy Kuźniar, Zbigniew Myszka, Romualda Spyt, Jolanta Strusińska-Żukowska, Herbert Szurgacz, Andrzej Wróbel,

sędzia Sądu Apelacyjnego (delegowana): Jolanta Pietrzak,

protokolanci: Eliza Maniewska i Magdalena Rączka

z udziałem Zastępcy Prokuratora Generalnego Andrzeja Pogorzelskiego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Ferdynanda Rymarza, po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu jawnym w dniu 17 stycznia 2008 r., mając na uwadze, co następuje:

I

1. Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360), Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, na podstawie sprawozdania z wyborów przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą oraz opinii wydanych w wyniku

rozpoznania protestów, rozstrzyga o ważności wyborów oraz o ważności wyboru posła lub senatora, przeciwko któremu wniesiono protest.

2. Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r. zawiera informacje o ich prawidłowym przebiegu oraz o nielicznych przypadkach naruszenia prawa wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza podniosła, że w 50 obwodach głosowania obwodowe komisje wyborcze, na podstawie art. 64 ust. 1 Ordynacji wyborczej, zarządziły przerwy w głosowaniu i odpowiednio przedłużyły czas głosowania poza ustawową godzinę 20⁰⁰. Najczęstszą przyczyną przedłużenia czasu głosowania był brak kart do głosowania. Przedłużenie głosowania wynosiło od kilkudziesięciu minut do ponad 2 godzin. Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że przedłużenie czasu głosowania nie miało wpływu na realizację praw wyborców, gdyż wszyscy zainteresowani mogli uczestniczyć w tym czasie w głosowaniu.

Państwowa Komisja Wyborcza poinformowała także, iż Minister Spraw Zagranicznych zaprosił obserwatorów Misji Oceniającej Wybory (AEM) Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE). W komunikacie prasowym w odniesieniu do przebiegu głosowania Misja stwierdziła, że „dzień wyborczy wykazał odosobnione braki techniczne, którymi należałoby się zająć, aby zapewnić kontynuację zaufania publicznego”. Na mocy wydanej na podstawie art. 40 ust. 1 Ordynacji wyborczej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 15 października 2007 r. (M. P. Nr 76, poz. 812) obserwatorzy Misji mogli obserwować przebieg procesu wyborczego na takich zasadach jak mężowie zaufania.

W konkluzji Państwowa Komisja Wyborcza nie stwierdziła takich naruszeń prawa wyborczego, które mogłyby wywrzeć wpływ na wyniki głosowania i wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

3.1. Sąd Najwyższy w składach trzysobowych rozpoznał 112 protestów wyborczych. Wyborów do Sejmu i Senatu dotyczyło 90 protestów, wyłącznie do Sejmu — 19, a wyłącznie do Senatu — 3.

3.2. W odniesieniu do 13 protestów Sąd Najwyższy wydał opinię, że są one uzasadnione w całości lub części, lecz stwierdzone naruszenia prawa nie miały wpływu na wynik wyborów. W tych sprawach nastąpiło błędne ustalenie wyników głosowania, obejmujące od kilku do 174 głosów. Przyczynami zniekształcenia rzeczywistego wyniku głosowania było nieprawidłowe kwalifikowanie głosu jako nieważnego lub — najczęściej — omyłkowe wpisywanie liczby głosów oddanych na danego kandydata do sąsiedniej rubryki protokołu. Jednak z uwagi na znaczne różnice głosów między poszczególnymi kandydatami nie miało to wpływu na wynik wyborów. W odniesieniu do wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Najwyższy wziął także pod uwagę, że głosy błędnie zaliczone innemu kandydatowi z tej samej listy wyborczej są wliczane do ogólnej liczby głosów uzyskanych przez dany komitet wyborczy, a także, iż w kilku przypadkach

wynik wyborów danego komitetu wyborczego był bardzo odległy od wynikającego z art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej wymagania uzyskania co najmniej 5 % ważnie oddanych głosów w skali kraju, co jest niezbędne do udziału w podziale mandatów.

Rozważając kwestię dopuszczalności przerwania głosowania przez obwodową komisję wyborczą i odpowiadającego okresowi przerwy przedłużenia głosowania poza godzinę 20⁰⁰, Sąd Najwyższy stwierdził w postanowieniu z dnia 27 listopada 2007 r. III SW 21/07, że brak kart do głosowania nie jest nadzwyczajnym wydarzeniem uzasadniającym przerwanie głosowania na podstawie art. 64 ust. 1 Ordynacji wyborczej. Zapewnienie odpowiedniej liczby kart do głosowania zależy bowiem tylko od właściwej organizacji i przygotowania wyborów.

3.3. Protestów nieuzasadnionych wpłynęło 14. Bez dalszego biegu Sąd Najwyższy pozostawił 85 protestów, jako że nie spełniały one wymagań przewidzianych przez Ordynację wyborczą.

4. Zastępca Prokuratora Generalnego wniósł o podjęcie uchwały stwierdzającej ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r.

5. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o uznanie, że wybory były ważne.

II

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, po rozważeniu sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej i opinii w sprawach z protestów wyborczych, przy uwzględnieniu obwieszczeń Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 października 2007 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r. (Dz. U. Nr 198, poz. 1438 i 1439) oraz biorąc pod uwagę wnioski Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 82 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360)

stwierdza ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r.

Przewodniczący: *Walerian Sanetra*
Prezes Sądu Najwyższego

sędziowie Sądu Najwyższego: *Krystyna Bednarczyk, Teresa Flemming-Kulesza, Katarzyna Gonera, Zbigniew Hajn, Józef Iwulski, Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Zbigniew Korzeniowski, Roman Kuczyński, Jerzy Kuźniar, Zbigniew Myszka, Romualda Spyt, Jolanta Strusińska-Żukowska, Herbert Szurgacz, Andrzej Wróbel*

sędzia Sądu Apelacyjnego (delegowana): *Jolanta Pietrzak*